

مسائل فصل ۱۰

۱- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $N(0, \sigma^2)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \sigma^2 = \sigma_0^2 \quad \text{vs} \quad H_1: \sigma^2 = \sigma_1^2$$

الف) برای زوج (α, β) داده شده فاصله تقریبی SPRT را بدست آورید؛

ب) برای زوج (α, β) داده شده تعداد متوسط اندازه نمونه به روش SPRT و اندازه نمونه لازم به روش لم نیمن پیرسون را بدست آورده و با هم مقایسه کنید.

$$\begin{aligned} R_m(x_1 \dots x_m) &= \prod_{i=1}^m \frac{\sigma_0 e^{-\frac{1}{2\sigma_0^2} x_i^2}}{\sigma_1 e^{-\frac{1}{2\sigma_1^2} x_i^2}} = \left(\frac{\sigma_0}{\sigma_1}\right)^m \exp\left\{\frac{1}{2\sigma_0^2} \sum_{i=1}^m x_i^2 - \frac{1}{2\sigma_1^2} \sum_{i=1}^m x_i^2\right\} \\ &= \left(\frac{\sigma_0}{\sigma_1}\right)^m \exp\left\{\frac{1}{2} \sum_{i=1}^m x_i^2 \left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)\right\} \end{aligned}$$

برای زوج (α, β) کرانه‌های تقریبی برابر با:

$$A \approx \frac{1-\beta}{\alpha} \quad \& \quad B \approx \frac{\beta}{1-\alpha}$$

تا زمانی که $B < R_m < A$ باشد باید به نمونه گیری برای مشاهده بعدی ادامه دهیم یعنی در هر مرحله m ام به نمونه گیری ادامه خواهیم داد

$$B < \left(\frac{\sigma_0}{\sigma_1}\right)^m \exp\left\{\frac{1}{2} \sum_{i=1}^m x_i^2 \left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)\right\} < A$$

$$b = \ln B < m \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1} + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right) \sum_{i=1}^m x_i^2 < \ln A = a$$

$$\frac{b - m \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1}}{\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)} < \sum_{i=1}^m x_i^2 < \frac{a - m \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1}}{\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)}$$

ب) ابتدا از طریق لم نیمن پیرسون داریم

$$\alpha = p_{H_0}(\bar{x}^2 \geq c)$$

$$\beta = p_{H_1}(\bar{x}^2 < c)$$

$$\alpha = P\left(\chi_n^2 \geq \frac{nc}{\sigma_0^2}\right) \Rightarrow \chi_{(n,1-\alpha)}^2 = \frac{nc}{\sigma_0^2} \Rightarrow c = \frac{\sigma_0^2}{n} \chi_{(n,1-\alpha)}^2$$

$$\beta = P_{H_1}\left(\chi_n^2 \geq \frac{nc}{\sigma_1^2}\right) \Rightarrow \chi_{(n,\beta)}^2 = \frac{nc}{\sigma_1^2} \Rightarrow c = \frac{\sigma_1^2}{n} \chi_{(n,\beta)}^2$$

$$\frac{\chi_{(n,1-\alpha)}^2}{\chi_{(n,\beta)}^2} = \frac{\sigma_1^2}{\sigma_0^2}$$

و از طریق SPRT

$$R_1(x_1) = \frac{\sigma_0}{\sigma_1} e^{\frac{1}{2}\left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)x_1^2}$$

$$Z_1 = \ln R_1(x_1) = \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1} + \frac{1}{2}\left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)x_1^2$$

$$E_{H_0}(Z_1) = \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1} + \frac{1}{2}\left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)\sigma_0^2$$

$$E_{H_1}(Z_1) = \ln \frac{\sigma_0}{\sigma_1} + \frac{1}{2}\left(\frac{1}{\sigma_0^2} - \frac{1}{\sigma_1^2}\right)\sigma_1^2$$

$$E_{H_0}(N) \approx \frac{a\alpha + b(1-\alpha)}{\frac{1}{2} \ln k + \frac{1}{2}(1-k)} \quad k = \frac{\sigma_0^2}{\sigma_1^2}$$

$$E_{H_1}(N) \approx \frac{a(1-\beta) + b\beta}{\frac{1}{2} \ln k + \frac{1}{2}(1-k)}$$

حال به ازاء $\alpha = \beta = 0.05$ داریم: $\sigma_0^2 = 1, \sigma_1^2 = 2$ $a = -b = 2.94$

$$E_{H_0}(N) = 27.4 \quad E_{H_1}(N) = 17.5$$

از طریق لم نیمن پیرسن با جایگذاری مقادیر مختلف مقدار تقریبی $n = 48$ بدست می آید:

$$\frac{E_{H_0}(N)}{n} = \frac{27.4}{47} = 0.58 \quad \frac{E_{H_1}(N)}{n} = \frac{17.5}{47} = 0.38$$

که تا حدودی فرض نصف بودن تعداد نمونه لازم در روش SPRT نسبت به MP برقرار است.

۲- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $U(0, \theta)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \theta = \theta_0 \quad \text{vs} \quad H_1: \theta = \theta_1$$

الف) با انتخاب $\alpha = \beta = 0.1$ فاصله تقریبی SPRT را بدست آورید؛

ب) برای $\alpha = \beta = 0.05$ ؛ $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را بدست آورید.

(الف)

$$R_m(x_1 \dots x_m) = \left(\frac{\theta_0}{\theta_1} \right)^m \frac{I_{(0, \theta_1)}(x_{(m)})}{I_{(0, \theta_0)}(x_{(m)})}$$

$$A = 9 \quad B = \frac{1}{9} \quad a = -b = 2.2$$

$$\frac{1}{9} < \left(\frac{\theta_0}{\theta_1} \right)^m \frac{I_{(0, \theta_1)}(x_{(m)})}{I_{(0, \theta_0)}(x_{(m)})} < 9 \Rightarrow -2.2 - m \ln \frac{\theta_0}{\theta_1} < \ln I_{(0, \theta_1)}(x_{(m)}) - \ln I_{(0, \theta_0)}(x_{(m)}) < 2.2 - m \ln \frac{\theta_0}{\theta_1}$$

(ب)

$$Z_1 = \ln R_1(x) = m \ln \frac{\theta_0}{\theta_1} + (\ln I_{(0, \theta_1)}(x_1) - \ln I_{(0, \theta_0)}(x_1))$$

$$E_{H_0} = m \ln \frac{\theta_0}{\theta_1} + 0 p(0 < x_1 < \theta_0) + \infty p(\theta_0 < x_1 < \theta_1)$$

۳- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $E(\theta)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \theta = 4 \quad vs \quad H_1: \theta = 3$$

(الف) با انتخاب $\alpha = \beta = 0.1$ نواحی سه گانه را تعیین کنید؛

(ب) با انتخاب $\alpha = 0.05$ و $\beta = 0.01$ ، $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را بدست آورید.

(الف) بنا به مثال ۱۰-۲ صفحه ی ۴۲۲ داریم:

$$\ln 9 + m \frac{\ln \frac{4}{3}}{4-3} < \sum_{i=1}^m x_i < \frac{-\ln 9}{4-3} + m \frac{\ln \frac{4}{3}}{4-3}$$

$$2.2 + 2.87m < \sum_{i=1}^m x_i < -2.2 + 2.87m$$

(ب)

$$R_1(x_1) = \frac{\theta_1}{\theta_0} e^{-\theta_1 x_1 + \theta_0 x_1}$$

$$Z_1 = \ln \frac{\theta_1}{\theta_0} + (\theta_0 + \theta_1)x_1$$

$$E_{H_0}(Z_1) = -0.037 \quad E_{H_1}(Z_1) = 0.0456 \quad a = 2.98 \quad b = -4.55$$

$$E_{H_0}(N) = \frac{2.98 \times 0.05 - 4.55 \times 0.95}{-0.037} = 112.8, \quad E_{H_1}(N) = \frac{2.98 \times 0.99 - 4.55 \times 0.01}{0.0456} = 63.7$$

۴- فرض کنید دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $N(\mu, \sigma^2)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون های زیر را انجام دهیم:

$$i) H_0: \mu = 12, \sigma = 4 \quad vs \quad H_1: \mu = 10, \sigma = 2$$

$$i) H_0: \mu = 10, \sigma = 4 \quad vs \quad H_1: \mu = 12, \sigma = 2$$

الف) با انتخاب $\alpha = \beta = 0.05$ نواحی سه گانه را تعیین کنید؛

ب) با انتخاب $\alpha = \beta = 0.01$ تعداد متوسط اندازه نمونه به روش SPRT و اندازه لازم به روش لم نیمن پیرسن را بدست آورید و با هم مقایسه کنید.

۵- فرض کنید دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $NB(r, \theta)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \theta = \theta_0 \quad vs \quad H_1: \theta = \theta_1 \quad \theta_1 < \theta_0$$

الف) برای زوج (α, β) داده شده فاصله تقریبی SPRT را بدست آورید؛

ب) برای زوج (α, β) داده شده $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را بدست آورید.

$$f_{\theta}(x_1 \dots x_m) = \prod_{i=1}^m \binom{r+x_i-1}{x_i} \theta^r (1-\theta)^{x_i} = \prod_{i=1}^m \binom{r+x_i-1}{x_i} \theta^{mr} (1-\theta)^{\sum_{i=1}^m x_i}$$

$$R_m(x_1 \dots x_m) = \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right)^{\sum_{i=1}^m x_i} \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)^{mr}$$

$$B < \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right)^{\sum_{i=1}^m x_i} \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)^{mr} < A \Rightarrow b < rm \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right) + \ln \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right) \sum_{i=1}^m x_i < a$$

$$\frac{b - rm \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)}{\ln \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right)} < \sum_{i=1}^m x_i < \frac{a - rm \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right)}{\ln \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right)}$$

(ب)

$$Z_1 = r \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right) + \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right) x_1$$

$$E_{H_0}(Z_1) = r \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right) + \left(\frac{1-\theta_1}{1-\theta_0} \right) \frac{r(1-\theta_0)}{\theta_0} = r \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right) + \frac{r(1-\theta_1)}{\theta_0}$$

$$E_{H_1}(Z_1) = r \ln \left(\frac{\theta_1}{\theta_0} \right) + \frac{r(1-\theta_1)^2}{\theta_1(1-\theta_0)}$$

$$E_{H_0}(N) = \frac{a\alpha + b(1-\alpha)}{E_{H_0}(Z_1)}, \quad E_{H_1}(N) = \frac{a(1-\beta) + b\beta}{E_{H_1}(Z_1)}$$

۶- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $\beta(1, \theta)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \theta = \theta_0 \quad \text{vs} \quad H_1: \theta = 1 - \theta_0 \quad \left(0 < \theta_0 < \frac{1}{2} \right)$$

الف) فرض کنید k و j دو عدد صحیح و مثبت و $c = \ln\left(\frac{1-\theta_0}{\theta_0}\right)$ باشد، اگر $\ln A = kc$ و $\ln B = -jc$ باشد،

مقادیر α و β را بدست آورید.

ب) مقادیر $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را محاسبه کنید.

(الف)

$$\left. \begin{aligned} A = e^{kc} = \frac{1-\beta}{\alpha} &\Rightarrow 1-\beta = \alpha e^{kc} \\ B = e^{-jc} = \frac{\beta}{1-\alpha} &\Rightarrow \beta = e^{-jc} - \alpha e^{-jc} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 1 = e^{-jc} + \alpha(e^{kc} - e^{-jc})$$

$$\alpha = \frac{1 - e^{-jc}}{e^{kc} - e^{-jc}}$$

$$\beta = 1 - \frac{e^{kc}(1 - e^{-jc})}{e^{kc} - e^{-jc}} = \frac{e^{-jc}(e^{kc} - 1)}{e^{kc} - e^{-jc}}$$

$$R_1(x_1) = \frac{(1-\theta_0)^{x_1} \theta_0^{1-x_1}}{(1-\theta_0)^{1-x_1} \theta_0^{x_1}} = \frac{\theta_0}{1-\theta_0} \left(\frac{1-\theta_0}{\theta_0} \right)^{2x_1}$$

(ب)

$$Z_1 = \ln \frac{\theta_0}{1-\theta_0} + 2x_1 \ln \left(\frac{1-\theta_0}{\theta_0} \right) = -c + 2cx_1$$

$$E_{H_0}(Z_1) = -c + 2c\theta_0$$

$$E_{H_1}(Z_1) = -c + 2c(1-\theta_0) = c - 2c\theta_0$$

$$E_{H_0}(N) = \frac{k(1 - e^{-jc}) + j(e^{kc} - 1)}{(2\theta_0 - 1)(e^{kc} - e^{-jc})}$$

$$E_{H_1}(N) = \frac{ke^{kc}(1 - e^{-jc}) + je^{-jc}(e^{kc} - 1)}{(1 - 2\theta_0)(e^{kc} - e^{-jc})}$$

۷- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $p(\lambda)$ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \lambda = 1 \quad \text{vs} \quad H_1: \lambda = 2$$

الف) برای زوج (α, β) داده شده فاصله تقریبی SPRT را بدست آورید؛
 ب) برای $\alpha = \beta = 0.05$ ، $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را محاسبه کنید.

(الف)

$$R_m(x_1 \dots x_m) = e^{m\lambda_0 - m\lambda_1} \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right)^{\sum_{i=1}^m x_i}$$

$$b < m\lambda_0 - m\lambda_1 + \sum_{i=1}^m x_i \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} < a$$

$$\frac{b}{\ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}} + \frac{m(\lambda_1 - \lambda_0)}{\ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}} < \sum_{i=1}^m x_i < \frac{a}{\ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}} + \frac{m(\lambda_1 - \lambda_0)}{\ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}}$$

(ب)

$$R_1(x_1) = e^{\lambda_0 - \lambda_1} \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right)^{x_1}$$

$$Z_1 = \lambda_0 - \lambda_1 + x_1 \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}$$

$$E_{H_0}(Z_1) = (\lambda_0 - \lambda_1) + \lambda_0 \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}$$

$$E_{H_1}(Z_1) = (\lambda_0 - \lambda_1) + \lambda_1 \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0}$$

$$a = -b = 2.944$$

$$E_{H_0}(N) = \frac{-2.65}{E_{H_0}(Z_1)} \quad \& \quad E_{H_1}(N) = \frac{2.65}{E_{H_1}(Z_1)}$$

۸- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان پواسن بریده شده در صفر با پارامتر λ باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0: \lambda = \lambda_0 \quad \text{vs} \quad H_1: \lambda = \lambda_1$$

الف) با انتخاب $\alpha = \beta = 0.05$ نواحی سه گانه را تعیین کنید؛
 ب) برای $\alpha = \beta = 0.01$ و $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را محاسبه کنید.

$$X_1, X_2, \dots \quad \frac{e^{-\lambda} \left(\frac{\lambda_1^{x_1}}{x_1!} \right)}{1 - e^{-\lambda}} \quad x = 1, 2, \dots$$

$$R_m(x_1 \dots x_m) = e^{m\lambda_0 - m\lambda_1} \left(\frac{1 - e^{-\lambda_0}}{1 - e^{-\lambda_1}} \right)^m \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right)^{\sum_{i=1}^m x_i}$$

$$B < e^{m(\lambda_0 - \lambda_1)} \left(\frac{1 - e^{-\lambda_0}}{1 - e^{-\lambda_1}} \right)^m \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right)^{\sum_{i=1}^m x_i} < A$$

$$b < m \left(\lambda_0 - \lambda_1 + \ln \left(\frac{1 - e^{-\lambda_0}}{1 - e^{-\lambda_1}} \right) \right) + \sum_{i=1}^m x_i \ln \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right) < a$$

$$\begin{aligned} \frac{-2.94}{\ln \lambda_1 - \ln \lambda_0} + m \frac{(\lambda_0 - \lambda_1 + \ln(1 - e^{-\lambda_0}) - \ln(1 - e^{-\lambda_1}))}{\ln \lambda_1 - \ln \lambda_0} &< \sum_{i=1}^m x_i \\ &< \frac{2.94}{\ln \lambda_1 - \ln \lambda_0} + m \frac{(\lambda_0 - \lambda_1 + \ln(1 - e^{-\lambda_0}) - \ln(1 - e^{-\lambda_1}))}{\ln \lambda_1 - \ln \lambda_0} \end{aligned}$$

(ب)

$$R_1(x_1) = e^{\lambda_0 - \lambda_1} \left(\frac{1 - e^{-\lambda_0}}{1 - e^{-\lambda_1}} \right) \left(\frac{\lambda_1}{\lambda_0} \right)^{x_1}$$

$$Z_1 = (\lambda_0 - \lambda_1) + \ln(1 - e^{-\lambda_0}) - \ln(1 - e^{-\lambda_1}) + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} x_1 = c + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} x_1$$

$$E_{H_0}(Z_1) = c + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} \frac{\lambda_0}{1 - e^{-\lambda_0}}$$

$$E_{H_1}(Z_1) = c + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} \frac{\lambda_1}{1 - e^{-\lambda_1}}$$

$$a = -b = 4.6$$

$$E_{H_0}(N) = \frac{-4.508}{c + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} \frac{\lambda_0}{1 - e^{-\lambda_0}}} \quad \& \quad E_{H_1}(N) = \frac{4.508}{c + \ln \frac{\lambda_1}{\lambda_0} \frac{\lambda_1}{1 - e^{-\lambda_1}}}$$

۹- فرض کنید x_1, x_2, \dots دنباله ای از متغیرهای تصادفی مستقل با توزیع یکسان $N(\mu, \sigma^2)$ ، σ معلوم باشد؛ می خواهیم به روش SPRT آزمون زیر را انجام دهیم:

$$H_0 : \mu = \mu_0 \quad vs \quad H_1 : \mu = \mu_0 + \delta \quad \delta = \pm \delta_0$$

(الف) برای زوج (α, β) داده شده نواحی سه گانه را تعیین کنید؛

(ب) برای $\beta = 0.1$ ؛ $\alpha = 0.05$ ؛ $\delta = \pm 50$ ؛ $\sigma = 50$ ؛ $\mu_0 = 500$ و $E_{H_0}(N)$ و $E_{H_1}(N)$ را محاسبه کنید.

(الف)

$$R_m(x_1 \dots x_m) = e^{\frac{1}{2\sigma^2} \left(\sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0)^2 - \sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0 - \delta)^2 \right)}$$

$$B < e^{\frac{1}{2\sigma^2} \left(\sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0)^2 - \sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0)^2 + 2\delta \sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0) - m\delta^2 \right)} < A$$

$$b < e^{\frac{1}{2\sigma^2} \left(2\delta \sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0) - m\delta^2 \right)} < a$$

$$\frac{\sigma^2 b}{\delta} + m \frac{\delta}{2} < \sum_{i=1}^m (x_i - \mu_0) < \frac{\sigma^2 a}{\delta} + m \frac{\delta}{2}$$

$$\frac{\sigma^2 b}{\delta} + m \left(\frac{\delta}{2} + \mu_0 \right) < \sum_{i=1}^m x_i < \frac{\sigma^2 a}{\delta} + m \left(\frac{\delta}{2} + \mu_0 \right)$$

(ب)

$$Z_1 = \frac{1}{2\sigma^2} (2\delta(x_1 - \mu_0) - \delta^2)$$

$$E_{H_0}(Z_1) = \frac{-\delta^2}{2\sigma^2}$$

$$E_{H_1}(Z_1) = \frac{1}{2\sigma^2} (2\delta(\mu_0 + \delta - \mu_0) - \delta^2) = \frac{\delta^2}{2\sigma^2}$$

$$a = 2.89 \quad b = -2.25$$

$$E_{H_0}(Z_1) = -\frac{1}{2} \quad E_{H_1}(Z_1) = \frac{1}{2}$$

$$E_{H_0}(N) = 3.986 \quad E_{H_1}(N) = 4.752$$